خبر

متولدین ۱۴۰۱ سهامدار می‌شوند

وزیر اقتصاد اعلام کرد: والدین متولدین ۱۴۰۱ به مرور می‌توانند برای دریافت سهام نوزادان خود بدون مراجعه حضوری و ازطریق درگاه ملی دولت هوشمند اقدام کنند.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، سیداحسان خادموزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی در گفتوگو با بخش خبری ۲۱ سیما اظهار کرد: ماده ۱۱ قانون جوانی جمعیت، وزارت اقتصاد را مکلف کرده بود برای نوزادان تازه متولد شده سهامی را اختصاص دهد که این عدد برای متولدین سال ۱۴۰۱ یک و نیم میلیون تومان سهام به ازای هر فرد است. با توجه به اینکه منابع این مصوبه فراهم شده است، هماهنگی‌های بین دستگاه‌ها یعنی سازمان بورس اوراق بهادار و ثبت احوال کشور انجام شده و به دلیل اینکه بستر برای آنکه مردم بدون مراجعه و به راحتی این سهام را دریافت کنند کمی زمان می‌برد؛ حالا این بستر فراهم شده و به مناسبت عید سعید فطر متولدین ۱۴۰۱ می‌توانند از این امکان استفاده کنند. وی گفت: هر کدام از والدین متولدین سال ۱۴۰۱ می‌توانند به درگاه ملی دولت هوشمند به نشانی mygov.ir مراجعه کنند و از طریق شماره گوشی همراه خود کد یکتایی را دریافت و بعد وارد حوزه خدمات و مشاوره های فرزند آوری می شوند؛ اسامی تمام متولدین سال ۱۴۰۱ وجود دارد و از آن طریق اقدام می‌کنند وزیر اقتصاد همچنین ادامه داد: برای آنکه مراجعه بکباره صورت نگیرد؛ از دوشنبه ابتدا برای نوزادان سه ماه اول سال ۴۰۱ ابتدایی در نظر گرفتیم که به سرعت از طریق سامانه کد یکتا دریافت کنند و ثبت نام سجامی آن از طریق دستگاه حاکمیتی صورت خواهد گرفت و یکی از سهام مربوط به صندوق های قابل معامله را پدر یا مادر انتخاب می‌کنند. وی درباره مصوبات ۱۴۰۰ گفت: اجرای ماده ۱۱ قانون از مهر ۱۴۰۰ لازم الاجرا بود اما چون منابع اجرا از سوی سازمان برنامه تامین نشد، با تامین منابع برای متولدین ۱۴۰۱ اجرا می‌شود. وزیر اقتصاد گفت: این سهام تا ۲۳ سالگی به نام خود نوزادان باقی می‌ماند و با تجمیع سود آن در واقع سرمایه ارزشمندی برای تشکیل زندگی یا اشتغال افراد ایجاد می‌کند که در ۲۴ سالگی می‌توانند از آن استفاده کنند.

آغاز مهلت ویرایش درخواست ثبت‌نام خودرو

مدیر سامانه یکپارچه تخصیص خودرو اعلام کرد، متقاضیانی که اولویت تحویل خودروی آن‌ها سال ۱۴۰۳ است، از امروز به مدت پنج روز می‌توانند اقدام به ویرایش درخواست ثبت‌نام کنند

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، مهدی تقدسی اظهار کرد: متقاضیانی که اولویت دریافت خودروی آن‌ها سال ۱۴۰۳ است، از امروز به مدت پنج روز می‌توانند با مراجعه به سامانه یکپارچه تخصیص خورو اقدام به ویرایش درخواست ثبت‌نام کنند به گفته وی، کسانی که اولویت دریافت خودروی آن‌ها سال ۱۴۰۳ می‌توانند سه اولویت را انتخاب کنند که دریافت آن سال ۱۴۰۲ است. بعد از اینکه همه افراد انتخاب کردند، چند روز سایت بسته می‌شود تا بر اساس اولویت اول آن‌ها پالایش شود و در نهایت ترتیب دریافت خودرو در سال ۱۴۰۲ مشخص شود پیش از این وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده بود که از نزدیک به ۵۰ محصول مختلف عرضه شده در خصوص پنج محصول پرتقاضا (با تیپ‌بندی‌های مختلف) اعلام نتایج به سال ۱۴۰۳ موکول شده است. این درحالی است که در برخی محصولات مثل محصولات گروه سایپا، مدیران و کرمان تحویل فوری به تمام متقاضیان انجام می‌شود و ظرفیت بالایی برای عرضه در دوره‌های آینده وجود دارد و درباره محصولات شرکت ایران‌خودرو نیز نزدیک به ۷۸۰ هزار نفر متقاضی این محصولات بودند که با توجه به برنامه ۹۰۰ هزارتایی امسال شرکت ایران‌خودرو و تعهدات آن شرکت امکان پوشش به همه متقاضیان خودرو وجود دارد، اما استقبال عمده متقاضیان در سه گروه محصول باعث شد که موعد تحویل برخی از متقاضیان به سال ۱۴۰۳ انتقال یابد. این درحالی است که ظرفیت برخی از محصولات مثل تارا و رانا در سال ۱۴۰۲ خالی مانده و در خصوص برخی خودروسازان دیگر، حتی ظرفیت فصل بهار ۱۴۰۲ برای برخی از محصولات تکمیل نشده است.

کاهش ۷/۷ درصدی رشد نقدینگی تا بهمن ۱۴۰۱

بانک مرکزی با ارائه آمار و اطلاعاتی به تشریح اقدامات انجام شده برای مهار نقدینگی و تورم در کشور پرداخت و از کاهش ۹.۷ درصدی رشد نقدینگی از بهمن ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ خبر داد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، دراطلاعاتی که از سوی بانک مرکزی مورد اشاره قرار گرفته آمده است: ضمن سپاس از بیان دغدغه‌ها و نظرات مطرح‌شده از سوی کارشناسان اقتصادی پیرامون شرایط حاکم بر اقتصاد کشور، باید اذعان کرد وضعیت شاخص‌های اقتصادی و تغییرات آنها همواره مورد توجه سیاستگذاران اقتصادی کشور بوده و در سال جاری نیز برنامه‌های مربوط به کنترل تورم در چارچوب شعار سال «مهار تورم و رشد تولید» با همکاری تمام دستگاه‌های ذی‌ربط در دولت سیزدهم طراحی شده و در دست اجرا است. این گزارش می‌افزاید: از نیمه دوم سال گذشته مجموعه عوامل مختلفی (عمدتا متاثر از انتشار اخبار منفی) منجر به بروز ناطمینانی و شکل‌گیری انتظارات منفی نسبت به تحولات بازار ارز و به تبع آن افزایش نرخ ارز بازار غیررسمی و تشدید انتظارات تورمی شده که رشد پول و افزایش سهم آن از نقدینگی را به همراه داشته است.

رئیس‌کل بانک مرکزی اعلام کرد:

تخصیص ۲۰ درصد تسهیلات شبکه بانکی به مسکن

رئیس‌کل بانک مرکزی از مهلت ۶ ماهه به بانک‌های ناتراز برای اصلاح اضافه برداشت‌هایشان خبر داد و گفت: اجرای دقیق و موثر سیاست پولی به منظور کنترل نقدینگی و تورم با وجود بانک‌های ناتراز امکان پذیر نیست.

به گزارش زمان به نقل از بانک مرکزی، محمدرضا فرزین در دیدار دوره‌ای خود با مدیران عامل بانک‌ها با بیان اینکه بخش عمده تحقق شعار سال با محوریت کنترل تورم و رشد تولید، برعهده بانک مرکزی و نظام بانکی است، اظهار داشت: برای تحقق شعار امسال به خصوص مبحث کنترل تورم که در حیطه وظایف بانک مرکزی است مهم‌ترین اقدام و متغیر مبتنی بر شرح وظایف بانک اجرای دقیق سیاست‌های پولی و کنترل نرخ ارز است. وی با تاکید بر ضرورت هماهنگی همه دستگاه‌ها برای کنترل تورم و نقدینگی خاطرنشان کرد: در سال ۱۴۰۱ با اعمال سیاست‌های پولی و اعتباری موثر توسط بانک مرکزی میزان رشد نقدینگی کشور با کاهش ۹ واحد درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ به محدوده ۳۰ درصد رسید، اما با توجه به نرخ تورم ۴۶.۵ درصدی می‌توان گفت در واقع نرخ رشد واقعی نقدینگی منفی بوده و حجم نقدینگی حقیقی اقتصاد کشور نیز کاهش یافته است. رئیس شورای پول و اعتبار ادامه داد: در نتیجه این فرآیند، رشد تورم در سال گذشته بیشتر ناشی از انتظارات تورمی، فضای روانی، نوسانات نرخ ارز و برخی عوامل اثرگذار بر افزایش هزینه تولید بنگاه‌ها بوده است. فرزین تاکید کرد: امسال اگر بخواهیم نرخ تورم را کنترل کنیم یکی از متغیرهای کلیدی در این مسیر کنترل نرخ ارز است؛ لذا اگر بتوانیم نرخ ارز را مدیریت کنیم می‌توانیم افزایش نقدینگی را نیز کنترل کنیم. وی بیان کرد: همچنین هدفی که برای رشد نقدینگی برای امسال در نظر گرفته شده است نرخ رشد ۲۵ درصدی است و این هدف با توجه به تحقق هدف‌گذاری ۳۰ درصدی رشد نقدینگی در سال گذشته، برای امسال قابلیت دستیابی دارد. رئیس بانک مرکزی در ادامه با اشاره به تامین ارز ۶۵ میلیارد دلاری در سال گذشته توسط بانک مرکزی در خصوص سیاست‌های ارزی سال جدید گفت: در ارتباط با تثبیت نرخ ارز در سال جاری نیز برنامه‌های مشخصی برای بسط و تعمیق مرکز مبادله ارز و طلا وجود دارد و در این راستا بانک مرکزی، طراحی و به‌کارگیری تمامی ابزارهای ممکن در این مرکز همچون صندوق تثبیت ارزی، اوراق مبادله سلف ارزی و سوآپ و نظایر آن را در دستور کار دارد. به گفته فرزین، صندوق تثبیت ارزی با ماموریت تنظیم و ایجاد ثبات در بازار ارز، پس از موافقت شورای پول و اعتبار کار خود را آغاز می‌کند. وی با اشاره به آثار و ثمرات ایجاد حساب ارزی در بانک‌ها به منظور دسترسی سهل‌تر مردم به نیازهای ارزی‌شان و متعاقباً کاهش فعالیت‌های دلالی و سفته بازی ارزی، گفت: با اجرای برنامه ایجاد حساب ارزی در شبکه بانکی و تسهیل فرآیند انتقال معاملات ارزی مردم به صورت اسکناس در بستر سیستم بانکی، در نتیجه شاهد آرامش نسبی در بازار ارز هستیم و امیدواریم با ظرفیت به وجود آمده و برنامه‌های در دست اقدام بانک‌ها به منظور افزایش استقبال مردم و فعالان اقتصادی برای سپرده‌گذاری اسکناس‌های در دست خود نزد شبکه بانکی، زمینه برای افزایش سپرده‌های ارزی و اعتماد متقابل ایجاد شود. رئیس بانک مرکزی درباره یکی از اقدامات سیاستی در دست بررسی به منظور توسعه و افزایش حجم سپرده‌های ارزی نزد شبکه بانکی کشور، تاکید کرد: در نظر داریم نرخ سود مشخص و با جذابیت منطقی برای سپرده‌های ارزی تعیین کنیم. فرزین ادامه داد: از نیمه اول اردیبهشت امسال طرح جدید بانک مرکزی در خصوص حواله را آغاز می‌کنیم، زیرا در فرآیند موجود، برخی مشکلات وجود دارد که لازم است برای شفاف‌سازی، تغییراتی در آن ایجاد شود. رئیس شورای پول و اعتبار در ادامه این نشست به ضرورت کنترل اضافه برداشت بانک‌ها تاکید کرد و گفت: حجم اضافه برداشت برخی بانک‌ها از بانک مرکزی قطعاً قابل قبول نیست و بانک‌های ناتراز در این زمینه برای تعیین تکلیف، حتماً مشمول قاعده و فرآیند گزیر خواهند شد. وی افزود: همان‌طور که بارها تأکید کردهام این میزان اضافه برداشت، عمدتاً ناشی از وضعیت و عملکرد چند بانک مشخص بوده است و طبعاً در این شرایط که بخشی از شبکه بانکی کشور، ناتراز است نمی‌توان سیاست‌های کنترل تورم را به‌درستی و به‌صورت موثر در کشور اجرایی کرد. رئیس‌کل بانک مرکزی از فرصت ۶ماهه بانک مرکزی به برخی بانک‌های ناتراز (تا شهریورماه) برای اصلاح اضافه برداشت‌هایشان خبر داد و تاکید کرد: بانک‌های ناتراز ۶ماه فرصت دارند تا این معضل اصلی‌شان را که تاثیر نامطلوبی در شاخص‌های کلان اقتصادی دارد برطرف کنند. فرزین خاطرنشان کرد: اگر بانکی همواره ناترازی داشته باشد و در عین حال بخواهد به فعالیت خود ادامه دهد به ناچار باید به سمت تعیین تکلیف و انحلال آن بانک پیش برویم. البته عموم این بانک‌ها دارایی‌های مناسبی اعم از املاک و غیره دارند و لذا هیأت مدیره این دسته از بانک‌ها می‌بایست عزم لازم را برای حل این مشکل فوراً بکار گیرند. وی به مشکلات سهامداری برخی بانک‌ها اشاره کرد و گفت: هم‌اکنون چند بانک مشکل سهامداری دارند که برای رفع مشکلات آنها در حال مذاکره هستیم، البته این معضل، مشتمل بر تعدادی از بانک‌های خصوصی و دولتی است. وی همچنین درباره ارائه تسهیلات بانکی به بخش مسکن هم یادآور شد: بر اساس قانون باید ۲۰ درصد تسهیلات شبکه بانکی کشور به بخش مسکن تخصیص یابد. برآوردم این است که امسال با توجه به هدف‌گذاری رشد ۲۵ درصدی برای نقدینگی، طبعاً حدود ۱۶۰۰ الی ۱۷۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات جدید توسط شبکه بانکی پرداخت می‌شود که ۲۰ درصد آن برای تخصیص به بخش مسکن در حدود ۳۲۰ الی ۳۴۰ همت می‌شود. رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به نرخ رشد منفی بخش مسکن در سال گذشته و اثرات آن بر شاخص‌های اقتصاد کلان، گفت: اگر اعطای تسهیلات بخش مسکن در شبکه بانکی افزایش یابد قطعاً این موضوع بر نرخ رشد این بخش در اقتصاد کلان هم تأثیرگذار خواهد بود. فرزین تصریح کرد: بخش عمده تولید و ساخت مسکن در طرح نهضت ملی مسکن مرتبط با طبقات محروم است؛ لذا امیدوارم بانک‌ها در این زمینه توجه لازم را داشته باشند تا در پایان سال جاری عملکرد بهتری در اعطای تسهیلات داشته باشیم و دستیابی به این هدف، منجر به ارتقای سطح رفاه دهک‌های پایین درآمدی کشور خواهد شد.

کارگران در رشد اقتصادی، ارتقای صنعت تاثیر گذار هستند

معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از برگزاری جشنواره امتنان با حضور رییس جمهور خبر داد و گفت: هم‌زمان با هفته کارگر، کارگران با رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار می‌کنند تا از رهنمودهایشان بهره‌مند شوند.

به گزارش سرویس اقتصادی زمان، «محمد چکشیان» دیروز دوشنبه در نشست خبری به مناسبت هفته کارگر از ۵ تا ۱۱ اردیبهشت ماه، اظهار داشت: ۲۰ برنامه در سطح کلان و ۱۰۰ برنامه در استان‌های مختلف برای کارگران در نظر گرفته شده است که مهم‌ترین آن دیدار کارگران با رهبر معظم انقلاب اسلامی و برگزاری جشنواره امتناع با حضور رییس جمهور است. وی با اشاره به فلسفه وجودی این هفته، گفت: تکریم جایگاه کار و کارگران، پرداختن به موضوعات جامعه کار و تولید در جامعه ضروری است کارگران در همه برهه‌ها از جمله پیروزی انقلاب اسلامی، دفاع مقدس و تحریم‌ها نقش کلیدی داشتند. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: جامعه کارگری تمام قد در میدان بودند و با ایثار و فداکاری در نقش آفرینی کردند و تقدیم ۱۴ هزار جامعه کارگری از جمله این خدمات خالصانه است. چکشیان با بیان کارگران در رشد اقتصادی، ارتقای صنعت تاثیر گذار هستند گفت: باید نگاه سرمایه انسانی به جای نگاه مصرفی به کارگران داشته باشیم و در جامعه تبیین کنیم ضمن اینکه رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدارهای مختلف به منزلت و ارتقای جایگاه کار و کارگر پرداخته آند. وی از نهضت ملی فرهنگ ارتقای کار خبر داد گفت: این نهضت را در وزارت کار با دو رکن ارتقای منزلت کار و مولفه‌های آن از جمله وجدان و ایمنی کار پیگیری کردیم. معاون وزیر کار اضافه کرد: جامعه کار و تولید ۱۴ میلیون هستند که با خانواده‌هایشان چهل میلیون و ۵۰ درصد جامعه را شامل می‌شود. چکشیان با تاکید بر اینکه در دولت سیزدهم بیشترین میزان افزایش حقوق کارگران رقم خورد، گفت: سال گذشته ۵۷ درصد و برای امسال ۲۷ درصد در نظر گرفته شد که بیشترین دستمزد بود هر چند که مشکلات جامعه کارگری و وضعیت معیشت آنها را با شرایط اقتصادی و نرخ تورم قبول داریم. وی با بیان اینکه خلاقیت و ابتکار را در هفته کارگر پیگیری می‌کنم، گفت: در همین راستا جشنواره امتنان با همین موضوع برگزار شده است تا از کارگران خلاق با حضور رییس جمهور تقدیر می‌شود. معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بیان داشت: در هفته کارگر، ۹ کارگر نخبه، ۱۴ نفر کارگر در سه گروه کارگری و ۶ واحد کار نمونه معرفی می‌شوند. چکشیان با اشاره به شعار هفته کارگر با عنوان «کارگر ایرانی، فرهنگ ایرانی و رشد تولید»، گفت: برای روزهای هفته کارگر نام‌گذاری شده است تا در راستای آن برنامه‌های مختلف صورت گیرد. معاون فرهنگی وزیر کار، از رشد ۶ برابری خانه بهداشت کارگری خبر داد و گفت: پنج هزار خانه بهداشت در کارخانه‌ها فعال است که خدماتی از جمله ارائه خدمات بهداشتی و پزشکی به کارگران صورت می‌گیرد؛ همچنین ۳۰۰ مرکز تفریحی، فرهنگی و ورزشی برای کارگران وجود دارد که درصدد افزایش تعداد این مجموعه‌ها هستیم.

ضرورت توجه به بازارسرمایه برای رشد تولید

دبیرکل مجمع تشکل‌های دانش‌بنیان ایران، تامین مواد اولیه ارزان‌قیمت، انرژی مورد نیاز بخش تولید، سرمایه در گردش واحدها و جلوگیری از مهاجرت استارت‌آپ‌ها را از عوامل مؤثر در رشد تولید دانست و گفت: علاوه بر اینها پیش‌بینی‌پذیر کردن اقتصاد در این زمینه مهم است؛ چرا که تولیدکننده باید بتواند نرخ ارز را در یک سال پیش‌بینی کند تا فعالیت تولیدی برایش توجیه داشته باشد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، سحر بنکدارپور با تاکید بر اینکه برای رشد تولید، شناخت آثار و پیامدهای تولید در اقتصاد کشور و همچنین نقش آن در سایر عرصه‌های سیاسی، فرهنگی و اجتماعی بسیار مهم است، افزود: رشد تولید باعث ایجاد اشتغال شده و این دو با قرار گرفتن در کنار هم موجب ایجاد رفاه در جامعه می‌شوند، ولی در ادامه با برنامه‌ریزی صحیح حفظ تعادل اقتصادی، حرکت به سوی توسعه پایدار و ایجاد حس رضایت میان افراد جامعه را به ارمغان می‌آورند. وی در خصوص عوامل مؤثر در رشد تولید، اظهار کرد: به نظر می‌رسد بدیهی‌ترین عوامل برای رشد تولید، تامین مواد اولیه ارزان قیمت، انرژی مورد نیاز بخش تولید و سرمایه در گردش واحدها است، ولی یکی از مهمترین عواملی که در این راستا باید به آن اشاره کرد، وجود نیروی انسانی کارآمد است. بنکدارپور اضافه کرد: این در حالی است که در سال‌های اخیر مهاجرت نخبگان و نیروهای انسانی متخصص شرایط را برای کسب و کارها، سخت و اقتصاد کشور را تا جایی متزلزل کرده است که این مهاجرت به استارت‌آپ‌ها هم کشیده شده و اکنون شاهد مهاجرت کسب و کارها هستیم. دبیرکل مجمع تشکل‌های دانش‌بنیان ایران با تاکید بر اینکه برای رشد تولید، پیش‌بینی پذیر کردن اقتصاد یکی دیگر از مهمترین المان‌ها به شمار می‌رود، خاطر نشان کرد: تولیدکننده باید بتواند نرخ ارز را در یک سال پیش‌بینی کند تا فعالیت تولیدی برایش توجیه داشته باشد. وی اصلاح قوانین موجود را یکی دیگر از پارامترهای رشد تولید نام برد و یادآور شد: دولت با ایجاد تمهیداتی جهت تسهیل صدور مجوز برای تولید، باید بتواند تولیدکننده را در این مسیر یاری کرده و مورد حمایت قرار دهد. علاوه بر اینها شکوفایی تولید نیاز به تأمین مالی دارد که در این زمینه منظور تسهیلات و واهمایی که در اقتصاد کشور با عناوین مختلف سر برآوردهاند، نیست؛ زیرا این تسهیلات در اغلب موارد موجب ایجاد رانت‌های سنگین در صنعت شده و شواهد حاکی از آن است که در عمل منجر به افزایش تولید نمی‌شود. بنکدارپور اضافه کرد: از این رو، به نظر می‌رسد با کمک بازار سرمایه که به عنوان یکی از شریان‌های اصلی تأمین مالی در یک اقتصاد در نظر گرفته می‌شود، بتوان با حرکت جریان نقدینگی موجب رشد تولید و توسعه اقتصادی شد که در این راستا با اندیشیدن تمهیداتی در حوزه مالیات می‌توان منجر به جذب سرمایه و در نهایت رشد تولید شد. وی تاکید کرد: به نظر می‌رسد راهکار این باشد که با اعمال سختگیری مالیاتی و در نظر گرفتن معافیت‌های مالیاتی بتوان نقش مؤثری در این حوزه ایفا کرد. به عنوان مثال در ماده ۱۱ قانون جهش تولید دانش‌بنیان به جهت‌دهی حمایت‌های مالیاتی به سمت توسعه نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان تاکید شده و در بند «ت» این ماده قانون آمده است که با هدف حمایت از تعمیق فناوری و استفاده حداکثری از توان شرکت‌های دانش‌بنیان، سرمایه‌گذاری مستقیم و غیرمستقیم شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران و یا بازار اول و یا دوم فرابورس ایران و یا شرکت‌های دارای سرمایه ثبتی، به عنوان اعتبار مالیاتی با قابلیت انتقال به سنوات آتی به شرکت‌ها و مؤسسات متقاضی، از مالیات قطعی شده سال تحصیص سرمایه مذکور یا سال‌های بعد کسر می‌شود. دبیرکل مجمع تشکل‌های دانش‌بنیان ایران، یادآور شد: در کنار موارد یاد شده باید بر این نکته تاکید کنم که اقتصاد دولتی جا افتاده در کشورمان موجب فرسوده شدن بخش خصوصی که قطعا نقش اول عرصه تولید را در اختیار دارد، شده است. رقابت دولت با بخش خصوصی و در برخی موارد ایجاد بازار انحصاری برای سفارشی‌ها، موجب ضعیف شدن اقتصاد و در نتیجه آن بی‌انگیزگی بخش خصوصی در تولید و رشد اقتصادی خواهد شد. وی ادامه داد: در نهایت اگر بر این عبارت استناد کنیم که رشد تولید در گرو صادرات است، باید راهکارهای لازم در حوزه مالی و بانکی در زمینه توسعه صادرات نیز اندیشیده شود. اگر قرار است شاهد رشد تولید در کشور باشیم، باید دستورالعمل‌های موجود در راستای توسعه صادرات در نظر گرفته شود؛ چراکه دستورالعمل‌های موجود در این حوزه غیر کارشناسانه بوده و در این سال‌ها نتوانسته است به توسعه صادرات کشور زده است.

نگاه روز

چالشی به نام حقوق کارگران

هوشنگ صدفی

به رغم زمزمه ابطال مصوبه شورای عالی کار درباره افزایش ۲۷ درصدی مزد و مزایای کارگران توسط دولت و انتقاد صریح خانه کارگر از این مصوبه؛ هنوز اقدام جدی در باره تطبیق این مصوبه با نرخ تورم اعلامی از سوی بانک مرکزی اسفند سال ۱۴۰۱ مشاهده نشده است. سال‌هاست کارگران از طریق مجاری قانونی از جمله دیوان عدالت اداری به استناد بند اول ماده ۴۱ قانون کار تاکید می‌کنند اما نتیجه مطلوبی نمی‌گیرند. انتظار نمی‌رود درباره تصمیم‌گیری مزد و مزایای کارگران به استناد بند اول ماده ۴۱ قانون کار قوای سه‌گانه اقدام مثبتی انجام دهند؛ تجربه افزایش ۵۷ درصدی حداقل حقوق کارگران در سال ۱۴۰۱ با وجود انتقادها و تبلیغات؛ تنها وجه متمایزش افزایش مزد کارگران برخلاف تصورات دولت‌مردان بود هرچند که نهایتا مجری این تصمیمات؛ تاوان کارخود را پس داد! بگذریم؛ سال ۱۴۰۱ به‌پایان رسید و مصوبه شورای عالی کار برای مزد و مزایای خیل عظیمی از کارگران با حضور نمایندگان دولت و کارفرمایان با حضور یکی از نمایندگان کارگران درشورای عالی کار به تصویب رسید. موضوعی که هنوز چالش‌هایی را در بدنه کارگری ایجاد کرده است. طبعا با توجه به حمایت‌های مالی پنهان و آشکار دولت از برخی تشکل‌های کارگری رسمی؛ انتظار هم نمی‌رود شکایت برای ابطال مصوبه شورای عالی کار در باره مزد سال ۱۴۰۲ در بدنه تشکل‌های کارگری، منفذی ایجاد کند؛ با وجود اعلام رسمی خانه کارگر در رسانه‌ها مبنی بر طرح شکایت از مصوبه شورای عالی کار؛ اما هنوز اقدام مثبتی برای شکایت از مصوبه شورای عالی کار صورت نگرفته و اگر هم تقاضایی شده، موضوع آن رسانه‌ای نشده است. با این حال یکی از فعالان کارگری با درخواست از ریاست دیوان عدالت اداری، نسبت به بررسی مجدد مصوبه شورای عالی کار براساس بند اول ماده ۴۱ قانون کار شکوائیه‌ای را ثبت کرده است. قبل از ورود به ماهیت چالش مصوبه شورای عالی کار در باره مزد و مزایای کارگران در روزهای پایانی سال ۱۴۰۱ لازم است در باره جایگاه شورای عالی کار نکاتی را متذکر شوم:

۱-بر اساس ماده ۱۶۷ قانون کار، در وزارت کار و امور اجتماعی، شورایی به نام شورای عالی کار تشکیل می‌شود. وظیفه شورا انجام کلیه تکالیفی است که به موجب این قانون و سایر قوانین مربوطه به عهده آن واگذار شده "که به‌طور کلی، وظیفه اساسی شورای عالی کار، اتخاذ تدابیر و تدوین دستور العمل‌های مربوط به سیاست‌های کار و اشتغال بر اساس قانون کار و دیگر موازین حقوقی است که در چارچوب آیین‌نامه، مشغول تدوین سیاست های یادشده است. هرچند که برخلاف ماده ۱۶۷ قانون کار، اعضای این شورا برخلاف قانون کار فربه‌تر و متمایل‌تر به‌دولت شده چرا که به استناد دستورالعمل چگونگی تشکیل و نحوه اداره شورای عالی کار، موضوع ماده (۱۷۰) قانون کار مصوب ۱۳۸۷/۱/۱۰ وزرای عضو کارگروه موضوع تصویب نامه شماره ۷۲۸۸۴/ت ۳۴۴۵۳هـ مورخ نهم بهن سال ۱۳۸۴ ، تعداد اعضای شورای عالی کار از ۹ نفر تشکیل می‌شود و نه ۱۱ نفر، اما مصوب هیات وزیران به تاریخ ۱۳۸۹،۰۸،۱۱ «اعضای شورا عالی کار را مرکب از «۱۱» نفراعلام کرده و جلسات آن با حضور حداقل «۷» نفراز اعضا رسمیت خواهد داشت. درشرایط موجود این مصوبه خروج ازاختیارات حاصله درقانون محسوب شده و متاسفانه تاکنون هیچ اقدامی برای ابطال این مصوبه هیات وزیران در مراجع ذی‌صلاح صورت نگرفته است. مصوبات شورا با اکثریت آراء اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود. بنابراین مصوبه یادشده هیات وزیران مبنی بر افزایش تعداد اعضای شورای عالی کار از ۹ نفر به ۱۱ نفر فاقد وجاهت قانونی بوده است.

۲-حال با توجه به این نکته که دولت در حوزه کار وکارگری؛ به عنوان کارفرمای کارکنان دولتی ، درعمل به ظن حمایت از موضع نمایندگان کارفرمایی، از جایگاه بی‌طرفی خارج شده شکی نیست؛ چون ظن آن می‌رود در قامت کارفرمای بزرگ؛ عملا ازخواسته‌های نمایندگان کارفرمایان دفاع کند، لذا حضور پررنگ وزرای اقتصاد و صنعت و معدن به‌همراه وزیر کار(۳نفر از دولت) ؛ عملا جایگاه شورای عالی کار به‌عنوان یک شخصیت حقوقی مستقل و بیطرف؛ قانون کار را مخدوش کرده؛ به خصوص که با مصوبه هیات وزیران به جای دو نفر از کارشناسان بصیر و مطلع؛ دو وزیر طرفدار کارفرمایان و پیمانکاران دولتی، در شورای عالی کار ظاهر شده‌اند که عملا ماهیت شکلی و محتوایی شورای عالی کار را در تعیین مزدها به زیان کارگران تغییر دادند. طبیعی است با وجود نمایندگان کارفرمایان و دولت (کارفرمای بزرگ) در شورای عالی کار؛ مصوبه مزد و مزایا "دو هیچ به نفع دولت" شده است چرا که افزایش نامتقارن مزد و مزایا در درجه اول به بودجه تخصیصی دولت برای کارگران قراردادی و پیمانکاران دولتی لطمه می‌زند؛ به‌عبارت روشن‌تر؛ وقتی مجلس بودجه دستگاه‌های اجرایی دولتی را براساس ارقام تصویب می‌کند؛ افزایش جهشی مزد و مزایای کارگران بدون حساب و کتاب؛ موجب کسری بودجه دستگاه‌های اجرایی و دولتی خواهدشد و چه بسا که بن‌مایه افزایش مزد و مزایا؛ قبل از تصمیم‌گیری شورای عالی کار؛ در مصوبات بودجه مجلس؛ به شکل نامرئی قید شده است!

۳-به ترکیب شورای عالی کار ؛ نرخ تورم در دوازده ماه منتهی به اسفند ماه ۱۴۰۱ نسبت به دوازده ماه منتهی به اسفند ماه ۱۴۰۰ معادل ۴۶.۵ درصد است. با توجه به ماده ۴۱ قانون کار و بند یک همان ماده؛ شورای عالی کار موظف بوده حداقل مزد کارگران را با توجه به درصد تورمی که از طرف بانک مرکزی اعلام می شود تعیین کند در حالی که طبق نرخ تورم اعلامی در اسفندماه سال ۱۴۰۱ و نه ماه های درپیش سال ۱۴۰۲؛ نرخ تورم بیش از ۴۶ درصد بوده ولی افزایش حقوق کارگران درسال ۱۴۰۲ حدود ۲۷ درصد بوده است .بنابراین شورای عالی کار برخلاف قانون کار در باره دستمزد کارگران سراسرکشور تصمیم گیری کرده است.

۴-افزایش نرخ ارز ترجیحی و ارزخارجی در بازارآزاد نیز بی تردید درایجاد تورم سال ۱۴۰۲ بعداز اردیبهشت ماه؛ آثار و نقش پررنگ خود رانمایان خواهد نمود. فلذا تصمیم گیری دستمزدهادر سال ۱۴۰۲ ؛بدون دسترسی به نرخ تورم واقعی در جامعه براساس داده های آماری بانک مرکزی ؛ تصمیم گیری پرچالش شورای عالی کاربوده است .افزون برآن درمتن ماده ۴۱ قانون کار صراحتا بر تعیین حداقل مزد برای نقاط کشورتصریح شده درحالی که مصوبه شورای عالی کار؛ صرفا به صورت یک مصوبه ثابت و بدون ارزیابی برای همه کارگران نقاط کشورابران تعیین شده که ازمنظر حقوقی و حرفه ای فاقد اعتبار قانونی است. در حالی که ماده ۴۱ قانون کار؛ بر تکلیف شورای عالی کار مبنی بر تعیین دستمزد در مناطق مختلف ایران تصریح کرده است. درحاتمه باید گفت با توجه به پیش فرض‌های فوق؛ امکان تصمیم گیری مستقل شورای عالی کار بدون توجه به مفاد بودجه تنظیمی دستگاه‌های اجرایی ازسوی دولت و مجلس امکان‌پذیر نخواهد بود .بنابراین شورای عالی کار صرفا متولی تائید تصمیمات پنهانی بودجه‌بندی مزد کارگران شاغل در دستگاه‌های اجرایی؛ پیمانکاران دولتی و قس علیهذا خواهد بود؛ بنابراین تا زمانی که سازمان مستقلی وزای تصمیمات بودجه‌ای ؛ قوای سه‌گانه بند اول ماده ۴۱ قانون کار را در تنظیم مزد و مزایای کارگران مدنظر قرار ندهد و حقوق حقه کارگران را به تناسب شرایط نرخ تورم بانک مرکزی آنالیز و تصویب نکند؛ چالش های مزد و مزایای کارگران در شورای عالی کار و جامعه؛ دور باطلی را سیر خواهد کرد.

Alborz.payam@gmail.com